

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 7. 2023
COM(2023) 435 final

2023/0259 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o uzavretí Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou
v mene Európskej únie**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Pripojený návrh predstavuje právny nástroj, ktorým sa povoľuje uzavretie Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou (ďalej len „dočasná dohoda o obchode“).

V súlade s rozhodnutím Rady [XX]¹ bola dočasná dohoda o obchode podpísaná [XX. XX. 2023] s výhradou jej uzavretia.

Vzťahy medzi Európskou úniou (ďalej len „EÚ“) a Čilskou republikou (ďalej len „Čile“) v súčasnosti vychádzajú z Dohody o pridružení medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane jednej a Čile na strane druhej (ďalej len „dohoda o pridružení“), ktorá bola podpísaná 18. novembra 2002 a nadobudla platnosť 1. marca 2005 (pričom sa predbežne vykonávala od 1. februára 2003)².

Od nadobudnutia platnosti dohody o pridružení došlo k mnohým zmenám. Európska komisia v roku 2006 prijala stratégiu Globálna Európa, prostredníctvom ktorej modernizovala svoj program obchodnej politiky EÚ a usilovala sa o prehlbenie obchodných dohôd. EÚ uzavrela dohody s ďalšími krajinami v regióne (dohodu o obchode s Kolumbiou, Ekvádorom a Peru, dohodu o pridružení so Strednou Amerikou) aj mimo neho, okrem iného s Kanadou, Japonskom, Novým Zélandom, so Singapurom a s Vietnamom.

Čile podpísalo 26 dohôd o voľnom obchode so 64 krajinami vrátane USA (2004), Číny (2006) a Japonska (2007). Takisto sa pripojilo k Tichomorskej aliancii a Transpacifickému partnerstvu (v súčasnosti ide o komplexnú a progresívnu dohodu o Transpacifickom partnerstve).

Tieto dohody a rokovania vo väčšine oblastí výrazne presahujú ambície a rozsah pôsobnosti existujúcej dohody o pridružení medzi EÚ a Čile. V dôsledku toho obe zmluvné strany vyjadrili záujem o modernizáciu dohody o pridružení s cieľom ďalej zlepšovať svoje obchodné väzby a prispievať k prehĺbovaniu politických a hospodárskych vzťahov.

Počas stretnutia, ktoré sa uskutočnilo popri samite EÚ – CELAC, ktorý sa konal v Santiagu 26. až 27. januára 2013, sa vedúci predstavitelia EÚ a Čile dohodli, že preskúmajú možnosti modernizácie dohody o pridružení desať rokov po nadobudnutí jej platnosti. V apríli 2015 Asociačná rada EÚ – Čile na svojom 6. zasadnutí schválila zriadenie spoločnej pracovnej skupiny (ďalej len „pracovná skupina“) pre modernizáciu dohody o pridružení. Cieľom pracovnej skupiny bolo uskutočniť analýzu rozsahu pôsobnosti prostredníctvom posúdenia úrovne ambícií perspektívnych rokovaní s cieľom modernizovať dohodu o pridružení vo všetkých oblastiach. V rámci pracovnej skupiny sa vytvorili dve podskupiny, jedna zodpovedná za politické otázky a otázky týkajúce sa spolupráce a druhá za obchod. Podskupiny ukončili svoju činnosť pri príležitosti 14. zasadnutia Asociačného výboru EÚ – Čile, ktoré sa konalo 31. januára 2017.

¹ [...].

² Ú. v. ES L 26, 31.1.2003.

Rada 13. novembra 2017 prijala rozhodnutie, ktorým sa Európska komisia a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku poverujú začať rokovania s Čile o modernizovanej dohode, ktorá by nahradila dohodu o pridružení.

Rokovania sa formálne začali 16. novembra 2017. V rámci nich sa viedli konzultácie s pracovnou skupinou Rady pre Latinskú Ameriku a Karibik. O častiach dohody, ktoré sa týkajú obchodných záležitostí, sa konzultácie viedli s Výborom pre obchodnú politiku.

EÚ a Čile dospeli k politickému ukončeniu rokovaní 9. decembra 2022 v Bruseli.

Modernizácia existujúcej dohody o pridružení medzi EÚ a Čile sa týka dvoch právnych nástrojov:

1. rozšírenej rámcovej dohody, ktorá bude zahŕňať a) politický pilier a pilier spolupráce a b) obchodný a investičný pilier (vrátane ustanovení o ochrane investícií), a
2. dočasnej dohody o obchode, ktorá sa týka liberalizácie obchodu a investícií. Dočasná dohoda o obchode prestane platiť, keď nadobudne platnosť rozšírená rámcová dohoda.

Podpis a uzavretie dočasnej dohody o obchode sa navrhli súčasne s podpisom a uzavretím rozšírenej rámcovej dohody. Na to, aby dočasná dohoda o obchode nadobudla platnosť, musia ju ratifikovať obe zmluvné strany. Na strane EÚ si to bude vyžadovať súhlas Európskeho parlamentu a následne prijatie rozhodnutia Rady o uzavretí dohody. Dočasná dohoda o obchode bude po ratifikácii a nadobudnutí platnosti platiť, až kým rozšírená rámcová dohoda nebude plne ratifikovaná a nenadobudne platnosť.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Dočasná dohoda o obchode poskytuje modernizovaný komplexný právny rámec obchodných a investičných vzťahov medzi EÚ a Čile. Časť IV dohody o pridružení vrátane akéhokoľvek následného rozhodnutia jej inštitucionálnych orgánov po nadobudnutí platnosti dočasnej dohody o obchode stratí platnosť a dočasná dohoda o obchode ju nahradí.

Dohoda o obchode s vínami a Dohoda o obchode s alkoholickými nápojmi a aromatizovanými nápojmi (ďalej len „dohody o vínach a alkoholických nápojoch“), ktoré boli predtým pripojené k dohode o pridružení³, sa začlenia do dočasnej dohody o obchode.

Dočasná dohoda o obchode je plne v súlade so stratégiou Obchod pre všetkých z októbra 2015, lebo sa ňou popri základných hospodárskych záujmoch ukotvuje obchodná a investičná politika v európskych a univerzálnych normách a hodnotách a kladie sa väčší dôraz na udržateľný rozvoj, ľudské práva, ochranu spotrebiteľa a zodpovedný a spravodlivý obchod.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Dočasná dohoda o obchode je v úplnom súlade s politikami Európskej únie a nebude vyžadovať zmenu jej pravidiel, predpisov ani noriem v žiadnej z regulovaných oblastí, napr. technických pravidiel a noriem vzťahujúcich sa na výroby, sanitárnych alebo rastlinolekárskeho pravidiel, predpisov o potravinách a bezpečnosti, noriem v oblasti zdravia a bezpečnosti, pravidiel vzťahujúcich sa na GMO, ochranu životného prostredia alebo ochranu spotrebiteľa.

Dočasná dohoda o obchode takisto obsahuje kapitolu o obchode a udržateľnom rozvoji, v ktorej sa dohoda prepája s celkovými cieľmi EÚ v oblasti udržateľného rozvoja a

³ Dohody boli zmenené v rokoch 2005, 2006, 2009 a napokon v roku 2022 (Ú. v. EÚ C 287, 28.7.2022, s. 19).

s osobitnými cieľmi v oblasti práce, životného prostredia a zmeny klímy. EÚ to pomôže dosiahnuť jej ciele zelenej a digitálnej transformácie v rámci Zelenej dohody, a to aj príspevom k zavádzaniu stratégie Global Gateway. Okrem toho je k dohode pripojené spoločné vyhlásenie Európskej únie a Čínskej republiky o ustanoveniach o obchode a udržateľnom rozvoji uvedených v Dočasnej dohode o obchode medzi Európskou úniou a Čínskou republikou (ďalej len „spoločné vyhlásenie“). V spoločnom vyhlásení sa uvádza, že po nadobudnutí platnosti dočasnej dohody o obchode zmluvné strany začnú formálny proces preskúmania jej aspektov obchodu a udržateľného rozvoja s cieľom zvážiť, či do nej prípadne začlenia dodatočné ustanovenia, ktoré by mohla ktorákoľvek zo zmluvných strán v tom čase považovať za relevantné, a to aj vzhľadom na vývoj ich domácej politiky a aktuálnu medzinárodnú zmluvnú prax. Takéto dodatočné ustanovenia sa môžu predovšetkým týkať ďalšieho posilnenia mechanizmu presadzovania kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji vrátane možnosti uplatniť fázu súladu a primeraných protiopatrení ako poslednej možnosti. Bez toho, aby bol dotknutý výsledok preskúmania, zmluvné strany zvažia aj možnosť začleniť Parížsku dohodu o zmene klímy do dohôd ako ich zásadný prvok.

Dočasná dohoda o obchode okrem toho v plnom rozsahu chráni služby vo verejnom záujme a zabezpečuje, aby právo vlád na reguláciu vo verejnom záujme bolo dohodou plne zachované a aby predstavovalo jej základnú zásadu.

Spolupráca v oblasti výskumu a inovácií je v súlade s Dohodou o vedeckej a technickej spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a Čínskou republikou, ktorá bola podpísaná v septembri 2002 a nadobudla platnosť v januári 2007.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

V súlade so zmluvami a s judikatúrou Súdneho dvora, najmä s jeho stanoviskom 2/15 k dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom zo 16. mája 2017, by všetky oblasti, na ktoré sa vzťahuje dočasná dohoda o obchode, patrili do výlučnej vonkajšej právomoci EÚ, konkrétnejšie do rozsahu pôsobnosti článku 91, článku 100 ods. 2 a článku 207 ZFEÚ.

V dôsledku toho má Únia dočasnú dohodu o obchode uzatvoriť na základe rozhodnutia Rady podľa článku 218 ods. 6 ZFEÚ, a to po získaní súhlasu Európskeho parlamentu.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Dočasná dohoda o obchode, tak ako sa predkladá Rade, neobsahuje žiadne záležitosti, ktoré by nepatrili do výlučnej vonkajšej právomoci EÚ.

• Proporcionalita

Obchodné dohody sú vhodným prostriedkom na úpravu problematiky prístupu na trh a súvisiacich oblastí komplexných hospodárskych vzťahov s treťou krajinou mimo EÚ. Neexistujú žiadne alternatívne prostriedky na to, aby sa takéto záväzky a úsilie o liberalizáciu stali právne záväznými.

Touto iniciatívou sa priamo sledujú ciele Únie v oblasti vonkajšej činnosti a prispieva sa ňou k politickej prioritě s názvom „EÚ ako silnejší globálny aktér“. Iniciatíva je v súlade so smerovaním globálnej stratégie EÚ, ktorým je spolupráca s ostatnými krajinami a zodpovedná obnova jej vonkajších partnerstiev tak, aby sa dosiahli vonkajšie priority EÚ. Prispieva k plneniu cieľov EÚ v oblasti obchodu a rozvoja.

Rokovania s Čile týkajúce sa dočasnej dohody o obchode sa uskutočnili v súlade so smernicami na rokovania, ktoré stanovila Rada. Výsledok rokovaní neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie politických cieľov stanovených v smerniciach na rokovania.

- **Výber nástroja**

Tento návrh je v súlade s článkom 218 ods. 6 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že rozhodnutia o uzavretí medzinárodných dohôd prijíma Rada. Neexistuje žiadny iný právny nástroj, ktorý by sa mohol použiť na dosiahnutie cieľa vyjadreného v tomto návrhu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Komisia zadala vypracovanie hodnotenia *Evaluation of the Economic Impact of the Trade Pillar of the EU-Chile Association Agreement* (Hodnotenie hospodárskeho vplyvu obchodného piliera dohody o pridružení medzi EÚ a Čile), ktoré bolo dokončené v marci 2012. Komisia zadala vypracovanie štúdie *Ex-ante Study of a Possible Modernisation of the EU-Chile Association Agreement* (Štúdia ex ante o možnej modernizácii dohody o pridružení medzi EÚ a Čile) skúmajúcej možnosti modernizácie, ktorá bola dokončená vo februári 2017.

Z týchto posúdení vyplynulo, že hoci rozsah existujúceho obchodného piliera bol v tom čase komplexný, existoval priestor na ďalšie zlepšenie pravidiel a dosiahnutie ďalšieho prístupu na trh. Takisto sa dospelo k záveru, že dohodu o pridružení treba aktualizovať podľa vývoja globálneho obchodného prostredia.

Komisia okrem toho zadala vypracovanie posúdenia vplyvu *Sustainability Impact Assessment in Support of the Negotiations for the Modernisation of the Trade Part of the Association Agreement with Chile* (Posúdenie vplyvu na udržateľnosť v záujme podpory rokovaní o modernizácii časti dohody o pridružení s Čile venovanej obchodu), ktoré bolo dokončené v máji 2019.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Dodávatelia vypracovaných externých štúdií zorganizovali početné konzultačné a osvetové činnosti vrátane špecializovaných webových sídiel pre dokumenty a činnosti súvisiace so štúdiami, online prieskumov zainteresovaných strán a individuálnych pohovorov.

GR pre obchod viedlo v súvislosti s posúdením vplyvu konzultácie týkajúce sa modernizácie so zainteresovanými stranami vrátane podnikov, zainteresovaných strán občianskej spoločnosti, mimovládnych organizácií, odborových zväzov, ako aj priemyselných združení, obchodných komôr a iných súkromných záujmových subjektov. Uvedené konzultácie so zainteresovanými stranami zahŕňali rôzne konzultačné činnosti vrátane otvorenej verejnej online konzultácie.

Tieto externé štúdie a konzultácie, ktoré sa uskutočnili v súvislosti s ich prípravou, poskytli Komisii informácie, ktoré mali pri rokovaniach o dočasnej dohode o obchode veľký význam.

Počas rokovaní sa takisto zorganizovali stretnutia zamerané na informovanie organizácií občianskej spoločnosti o stave rokovaní a na výmenu názorov týkajúcich sa modernizácie.

Pri rokovaniach o aspektoch tejto dohody týkajúcich sa politiky a spolupráce sa uskutočnili konzultácie s pracovnou skupinou Rady pre Latinskú Ameriku a Karibik a pri rokovaniach o obchodných aspektoch tejto dohody sa uskutočnili konzultácie s Výborom pre obchodnú

politiku ako osobitným výborom určeným Radou v súlade s článkom 218 ods. 4 ZFEÚ. Európsky parlament a Európsky hospodársky a sociálny výbor boli takisto pravidelne informované prostredníctvom Výboru pre medzinárodný obchod (INTA), najmä jeho monitorovacej skupiny pre Čile, a Výboru pre zahraničné veci. Texty, ktoré rokovania postupne prinášali, sa počas celého procesu dávali k dispozícii obom inštitúciám.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Hodnotenie *Ex-post evaluation of the implementation of the EU-Chile Free Trade Agreement* (Hodnotenie *ex post* vykonávania dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Čile) vykonal externý dodávateľ ITAQA SARL.

Štúdiu *Ex ante Study of a Possible Modernisation of the EU-Chile Association Agreement* (Štúdia *ex ante* o možnej modernizácii dohody o pridružení medzi EÚ a Čile) vykonal externý dodávateľ Ecorys-Case.

Posúdenie vplyvu *Sustainability Impact Assessment (SIA) in support of the negotiations for the modernisation of the trade pillar of the Association Agreement with Chile* (Posúdenie vplyvu na udržateľnosť v záujme podpory rokovaní o modernizácii obchodného piliera dohody o pridružení s Čile) vykonal externý dodávateľ BKP Development Research & Consulting⁴.

- **Posúdenie vplyvu**

Návrh bol podporený posúdením vplyvu uverejneným v máji 2017⁵, ku ktorému bolo vydané kladné stanovisko [SWD(2017) 0173 final].

V posúdení vplyvu sa dospelo k záveru, že komplexné rokovania by priniesli pozitívne výhody tak pre EÚ, ako aj pre Čile. Medzi takéto výhody patrilo zvýšenie HDP, blahobytu a vývozu, zamestnanosti, miezd (v prípade menej kvalifikovaných aj kvalifikovanejších zamestnancov), konkurencieschopnosti a lepšie postavenie EÚ aj Čile vo vzťahu k ostatným globálnym konkurentom. Začlenenie ustanovení o udržateľnom rozvoji by takisto malo pozitívny vplyv na podporu a dodržiavanie ľudských práv, ako aj na účinné vykonávanie základných pracovných noriem Medzinárodnej organizácie práce (MOP).

Posúdenie vplyvu na udržateľnosť, ktoré sa realizovalo počas rokovaní, navyše poskytuje komplexné posúdenie potenciálnych hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov zvýšenej liberalizácie obchodu v rámci dočasnej dohody o obchode v EÚ a Čile. V posúdení vplyvu na udržateľnosť sa analyzujú aj potenciálne vplyvy modernizácie na ľudské práva a na sektory výroby, poľnohospodárstva a služieb.

EÚ a Čile dosiahli ambicióznu dohodu v súlade s najnovšími obchodnými dohodami, ako je CETA a dohody uzavreté s Japonskom a Novým Zélandom. Dohoda prinesie nové príležitosti pre obchod a investície na oboch trhoch a podporí pracovné miesta v EÚ.

Dočasnou dohodou o obchode sa okrem iného odstráni väčšina cieľ, rozšíri sa prístup k verejným zákazkám, otvorí sa trh so službami, ponúknu sa predvídateľné podmienky pre investorov a pomôže sa zabrániť nezákonnému kopírovaniu inovácií a tradičných výrobkov z EÚ. Dočasná dohoda o obchode obsahuje aj všetky záruky zabezpečujúce, aby hospodárske

⁴ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/sustainability-impact-assessments_en#chile.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0173>.

zisky neboli na úkor základných práv, sociálnych noriem, práva vlády na reguláciu, ochrany životného prostredia alebo zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Dočasná dohoda o obchode nepodlieha postupom Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT). Napriek tomu obsahuje rámec pre zjednodušené obchodné a investičné postupy, znížené vývozné a investičné náklady, a pre malé a stredné podniky tak zvýši obchodné a investičné príležitosti. K očakávaným prínosom patrí vyššia transparentnosť, menšia záťaž spojená s technickými predpismi, požiadavkami na dodržiavanie súladu, s colnými režimami a pravidlami pôvodu, zvýšená ochrana práv duševného vlastníctva a zemepisných označení, lepší prístup k postupom verejného obstarávania, ako aj osobitná kapitola venovaná maximalizácii prínosov vyplývajúcich z dohody pre MSP.

- **Základné práva**

Návrh nemá vplyv na ochranu základných práv v Únii.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Dočasná dohoda o obchode bude mať obmedzený negatívny vplyv na rozpočet EÚ vo forme odstránenia ciel v dôsledku liberalizácie colných sadzieb. Nepriame pozitívne vplyvy sa očakávajú z hľadiska zvyšovania zdrojov spojených s daňou z pridanej hodnoty a hrubým národným dôchodkom.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Dočasná dohoda o obchode obsahuje inštitucionálne ustanovenia, ktorými sa stanovuje štruktúra orgánov vykonávania na priebežné monitorovanie jej vykonávania, fungovania a vplyvu.

Inštitucionálnymi ustanoveniami dočasnej dohody o obchode sa stanovujú osobitné funkcie a úlohy Rady pre obchod a Výboru pre obchod, ktoré budú priebežne monitorovať vykonávanie a uplatňovanie dočasnej dohody o obchode.

Výbor pre obchod bude pomáhať Rade pre obchod pri výkone jej funkcie a dohliadať na činnosti všetkých podvýborov a iných orgánov zriadených v rámci dočasnej dohody o obchode. Výbor pre obchod zložený zo zástupcov EÚ a Čile zodpovedných za obchodné záležitosti sa bude schádzať každý rok alebo na žiadosť niektorej zo zmluvných strán.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Dočasnou dohodou o obchode sa rozširuje rozsah súčasného dvojstranného rámca v oblasti obchodu a prispôsobuje sa novým politickým a hospodárskym globálnym výzvam, novej realite partnerstva EÚ a Čile a úrovni ambícií, ktorú majú nedávno uzavreté obchodné dohody a prebiehajúce rokovania EÚ a Čile.

Dočasnou dohodou o obchode sa vytvára ucelený, komplexný a aktuálny právne záväzný rámec pre vzťahy EÚ s Čile. Táto dohoda podporí obchod a investície tým, že prispeje k rozšíreniu a diverzifikácii hospodárskych a obchodných vzťahov.

Súčasťou dočasnej dohody o obchode je aj konzultačný mechanizmus občianskej spoločnosti rozšírený na celú dohodu s cieľom umožniť, aby občianska spoločnosť na oboch stranách bola vypočutá v súvislosti so všetkými ustanoveniami dohody.

V súlade s cieľmi stanovenými v smerniciach na rokovania sa dočasnou dohodou o obchode dosiahne:

Zlepšenie prístupu na trh pre vývoz poľnohospodárskych výrobkov a produktov rybnárstva a zlepšenie pravidiel

Na základe súčasnej dohody o pridružení už došlo k liberalizácii všetkého priemyselného tovaru a značnej časti poľnohospodárskych výrobkov a produktov rybnárstva. Vďaka modernizácii vedie kapitola venovaná obchodu s tovarom k úplnej liberalizácii v prípade viac než 99 % všetkých colných položiek.

V dočasnej dohode o obchode sa zároveň v plnej miere zohľadňujú citlivé otázky EÚ v oblasti poľnohospodárstva. EÚ nebude úplne liberalizovať svoje trhy s vysoko citlivými výrobkami, ako je hydina, hovädzie mäso, bravčové mäso a olivový olej. Tieto výrobky dovážané z Čile budú mať len obmedzený a kontrolovaný prístup na trh EÚ prostredníctvom starostlivo nastavených colných kvót, v ktorých sa zohľadňujú obavy európskych poľnohospodárov a preferencie spotrebiteľov.

Text týkajúci sa obchodu s tovarom navyše obsahuje ďalšie a rozsiahlejšie pravidlá, ktorými sa uľahčí obchod medzi EÚ a Čile. Patria sem ustanovenia týkajúce sa poplatkov a formalít, vydávania dovozných a vývozných licencií, zákazu vývozných ciel a viazania colných sadzieb, v prípade ktorých sa nestanovuje úplné odstránenie ciel (zachovanie existujúceho stavu). Text ďalej obsahuje ustanovenia novej generácie, ktoré sa týkajú hospodárskej súťaže v oblasti vývozu, repasovania a tovaru dovezeného po oprave, ako aj ustanovenia na uľahčenie dočasného použitia tovaru.

Zjednodušené pravidlá pôvodu

Pravidlá pôvodu sa zrevidovali a v niektorých prípadoch zjednodušili s cieľom zohľadniť potrebu priemyslu, napríklad v prípade kľúčových priemyselných výrobkov, ako sú automobily alebo lieky.

Modernizované a zjednodušené konania na hraniciach

Súčasťou dočasnej dohody o obchode je ambiciózna kapitola o uľahčení v oblasti ciel a obchodu, ktorá vychádza z ustanovení Dohody WTO o uľahčení obchodu a v niektorých oblastiach zachádza ešte ďalej. EÚ a Čile sa zaväzujú uplatňovať zjednodušené, moderné a podľa možnosti automatizované postupy v záujme efektívneho a rýchleho prepúšťania tovaru prostredníctvom zjednodušených požiadaviek na údaje a dokumentáciu, spracúvanie colných dokladov a informácií pred príchodom, ako aj účinného a nediskriminačného riadenia rizík.

Zabezpečenie spravodlivého obchodu a spravodlivých obchodných podmienok

Aby bolo možné efektívne a účinne riešiť nekalé obchodné praktiky, dohodli sa zlepšené pravidlá týkajúce sa nápravných opatrení v oblasti obchodu. Súčasťou dočasnej dohody o obchode sú okrem toho ustanovenia na ochranu domácich výrobných odvetví v prípade, že zvýšený dovoz výrobku vyplývajúci z dohody spôsobí vážnu ujmu tomuto výrobnému

odvetviu alebo by hrozilo, že ju spôsobí. Dočasná dohoda o obchode takisto zahŕňa kapitolu týkajúcu sa subvencií, ktorá prispieva k vytvoreniu rovnakých podmienok pre spoločnosti z EÚ a Čile prostredníctvom väčšej transparentnosti v súvislosti so subvenciami na tovar aj služby, konzultácií v prípade, že by hrozilo, že subvencie budú mať negatívny vplyv na obchod, a pravidiel týkajúcich sa najškodlivejších subvencií (pomoc na reštrukturalizáciu bez reštrukturalizačného plánu a neobmedzené záruky).

Dočasnou dohodou o obchode sa takisto zabezpečuje, aby spoločnosti dodržiavali základné zásady hospodárskej súťaže: ide o zákaz zneužívania dominantného postavenia, zákaz dohôd medzi podnikmi, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž, a kontrolu vplyvu fúzie na hospodársku súťaž. Dočasnou dohodou o obchode sa zároveň zabezpečia rovnaké podmienky pre verejné a súkromné podniky na trhu. Štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly musia pri nákupe a predaji tovaru alebo služieb na trhu konať nediskriminačne a v súlade s obchodnými hľadiskami.

Zabezpečenie udržateľnosti

Dočasná dohoda o obchode zahŕňa plnohodnotnú ambicióznú kapitolu týkajúcu sa obchodu a udržateľného rozvoja s cieľom posilniť začlenenie udržateľného rozvoja do obchodného a investičného vzťahu zmluvných strán prostredníctvom právne záväzných záväzkov v oblasti ochrany životného prostredia, zmeny klímy a pracovných práv, ustanovení o spolupráci a dialógu, a to aj s občianskou spoločnosťou, ako aj postupov urovnávania sporov.

Dočasná dohoda o obchode je navyše prvou obchodnou dohodou uzavretou EÚ, ktorá obsahuje samostatnú kapitolu venovanú obchodu a rodovej rovnosti. Touto kapitolou sa rodové hľadisko začleňuje do podpory inkluzívneho hospodárskeho rastu. EÚ a Čile v tejto kapitole opätovne potvrdzujú svoj záväzok účinne vykonávať svoje povinnosti na základe Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, ako aj na základe iných mnohostranných dohôd, ktoré sa zaoberajú rodovou rovnosťou alebo právami žien. V ustanovení o zákaze zníženia úrovne ochrany sa EÚ aj Čile zaväzujú, že neoslabia ani neznížia úroveň ochrany poskytnutej na základe ich príslušných právnych predpisov zameraných na zabezpečenie rodovej rovnosti alebo rovnosti príležitostí pre ženy a mužov, neupustia ani sa neodchýlia od týchto právnych predpisov s cieľom podporiť obchod alebo investície.

K dočasnej dohode o obchode je napokon pripojené spoločné vyhlásenie Európskej únie a Čilskej republiky o ustanoveniach o obchode a udržateľnom rozvoji, v ktorom EÚ a Čile vyjadrili spoločný zámer začať po nadobudnutí platnosti dočasnej dohody o obchode preskúmanie kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji s cieľom zväziť prípadné začlenenie dodatočných ustanovení, ktoré by mohla ktorákoľvek zo zmluvných strán považovať v tom čase za relevantné. V rámci tohto preskúmania sa EÚ bude riadiť oznámením Európskej komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Sila obchodných partnerstiev: spoločne za zelený a spravodlivý hospodársky rast [COM(2022) 409 final], najmä pokiaľ ide o ďalšie posilnenie mechanizmu presadzovania práva. Bez toho, aby bol dotknutý výsledok preskúmania, EÚ a Čile zväžia aj možnosť začleniť Parížsku dohodu o zmene klímy do dohôd ako ich zásadný prvok.

Zohľadňovanie potrieb menších podnikov

V dočasnej dohode o obchode sa vyžaduje, aby EÚ a Čile vytvorili webové sídlo pre malé a stredné podniky (MSP), vďaka ktorému bude pre MSP jednoduchšie získať prístup k informáciám, a teda využívať všetky ustanovenia dohody. Kontaktné miesta v EÚ a Čile budú spolupracovať, aby zohľadnili špecifické potreby MSP a určili spôsoby, ako môžu využiť nové príležitosti na jednotlivých trhoch.

Príležitosti pre poskytovateľov služieb a pravidiel digitálneho obchodu

Dočasná dohoda o obchode zahŕňa komplexné pravidlá týkajúce sa prístupu na trh v prípade služieb a investícií vo všetkých sektoroch hospodárstva a osobitné pravidlá týkajúce sa digitálneho obchodu. Cieľom je vytvoriť rovnaké podmienky najmä pre poskytovateľov služieb z EÚ v sektoroch, ako sú telekomunikácie a finančné služby, ako aj v oblastiach, ako sú doručovacie služby a námorné služby. V dočasnej dohode o obchode sa pre zmluvné strany stanovuje aj rámec vzájomného uznávania kvalifikácií v regulovaných povolaniach, ako sú architekti, účtovníci, právnici a inžinieri. V rámci digitálneho obchodu sa v dohode stanovujú horizontálne pravidlá okrem iného pre oblasti, ako je online obchod s tovarom alebo so službami, ktoré sú nevyhnutné na dobré fungovanie online obchodu.

Podpora investícií

Dočasná dohoda o obchode obsahuje ustanovenia, ktorými sa liberalizujú investície na základe rovnakého prístupu ako pri najambicióznejších obchodných dohodách EÚ, ktoré boli dosiaľ uzavreté. Všetky hmotnoprávne pravidlá v rámci tejto kapitoly sa predovšetkým budú uplatňovať rovnako na sektory služieb aj iné sektory. Investori a ich investície budú mať výhody najmä zo záväzku nediskriminačného zaobchádzania v porovnaní s domácimi investormi alebo investormi z tretích krajín, ako aj z ambiciózných pravidiel týkajúcich sa nediskriminačných prekážok prístupu na trh vo forme nediskriminačných kvantitatívnych obmedzení, ako sú monopoly a výlučné práva, kvóty a testy hospodárskych potrieb.

Výkonnostné požiadavky, ako sú požiadavky na dosiahnutie určitej úrovne miestneho obsahu alebo prevod technológie ako podmienky spojené s usadením sa alebo prevádzkou akéhokoľvek podniku, budú zakázané, pričom sa zohľadnia názory zmluvných strán, čím sa posilnia existujúce pravidlá v rámci Dohody WTO o obchodných aspektoch investičných opatrení.

Jedným špecifickým prvkom kapitoly o investíciách dohodnutej s Čile je to, že sa v nej stanovuje národné zaobchádzanie s miestne usadenými podnikmi, pokiaľ ide o nákup tovaru a služieb v rámci verejného obstarávania, čo je záväzok, ktorý sa v iných dohodách EÚ zvyčajne nachádza v kapitole týkajúcej sa verejného obstarávania.

Záväzky zmluvných strán v oblasti liberalizácie podliehajú úzko vymedzeným výnimkám (napríklad pre audiovizuálny sektor) a osobitným výhradám, ktorými sa buď obmedzuje príslušná miera otvorenosti zmluvných strán, alebo sa vymedzuje požadovaný budúci politický priestor pre sektory, ktoré sa považujú za obzvlášť citlivé. Výhrady sú naplánované na základe prístupu „hybridného zoznamu“, t. j. v „pozitívnom zozname“ v prípade povinností týkajúcich sa prístupu na trh (na základe zoznamu konkrétnych sektorov s prijatými záväzkami) a v „negatívnom zozname“ (všetky sektory s prijatými záväzkami s výnimkou osobitných výhrad v prípade určitých sektorov) v prípade všetkých ostatných hmotnoprávných povinností. Špecifické záväzky zmluvných strán odzrkadľujú vysokú úroveň liberalizácie, ktorá zodpovedá najambicióznjším dohodám, ktoré dosiaľ uzavreli, vrátane komplexných záväzkov v oblasti prístupu na trh v prípade iných sektorov, než sú sektory služieb.

Prístup k čilským verejným súťažiam

V dočasnej dohode o obchode sa stanovuje viac príležitostí na prístup k verejným zákazkám pre uchádzačov. Čile otvorilo svoje vládne obstarávania spoločnostiam z EÚ vo väčšom rozsahu než ktorémukoľvek zo svojich ostatných obchodných partnerov. Spoločnosti z EÚ budú môcť predkladať ponuky na poskytovanie tovaru a služieb nielen na ústrednej, ale aj na nižšej ako ústrednej úrovni. EÚ a Čile sa takisto zaväzujú podriaďovať svoje postupy verejného

obstarávania modernému súboru pravidiel, v ktorom sa budú uplatňovať prísne normy transparentnosti, nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania.

Zaistenie vyššej ochrany inovácií a kreatívnych diel

Dočasná dohoda o obchode vytvára rovnaké podmienky tým, že zabezpečuje, aby Čile a EÚ uplatňovali spoločný prístup aj pri presadzovaní práv duševného vlastníctva a aby obe zmluvné strany prijali opatrenia na boj proti falšovaniu, pirátstvu a praktikám porušujúcim pravidlá hospodárskej súťaže. Zaisťuje vysokú úroveň ochrany práv duševného vlastníctva a ich presadzovanie. Jej súčasťou je aj vzájomné uznávanie vybraného zoznamu zemepisných označení EÚ a Čile. V prípade EÚ sa bude chrániť 216 zemepisných označení EÚ. Okrem toho sa existujúcimi dohodami o vínach a alkoholických nápojoch v Čile chráni 1 745 zemepisných označení vín, 257 zemepisných označení liehovín a 5 zemepisných označení aromatizovaných vín z EÚ. Tieto zoznamy zemepisných označení sa takisto aktualizovali v rámci súbežného postupu.

Zaistenie bezpečného a udržateľného obchodu s agropotravinovými výrobkami

Dočasná dohoda o obchode zahŕňa kapitolu týkajúcu sa sanitárnych a rastlinolekárskeho otázk, v ktorej sa stanovujú mnohé osobitné opatrenia na uľahčenie obchodu. To by malo umožniť rýchlejší, no aj bezpečnejší obchod. EÚ aj Čile si ponechávajú právo stanoviť úroveň ochrany, ktorú považujú za primeranú.

Dočasná dohoda o obchode okrem toho zahŕňa kapitolu týkajúcu sa udržateľných potravinových systémov, v ktorej sa stanovuje spolupráca v súvislosti s konkrétnymi aspektmi udržateľných potravinových systémov, ako je udržateľnosť potravinového reťazca a zníženie potravinových strát a plytvania potravinami, boj proti potravinovým podvodom v potravinovom reťazci, dobré životné podmienky zvierat, boj proti antimikrobiálnej rezistencii a obmedzenie používania a rizika hnojív a chemických pesticídov, v prípade ktorých z príslušných posúdení vyplynulo, že predstavujú neprijateľné riziká pre zdravie alebo životné prostredie. V rámci činností spolupráce na boj proti antimikrobiálnej rezistencii sa EÚ a Čile dohodli na postupnom ukončení používania antibiotík ako rastových stimulátorov.

Zabezpečenie toho, aby technické predpisy, normy a postupy posudzovania zhody neboli diskriminačné a aby nevytvárali zbytočné prekážky obchodu

S cieľom zvýšiť regulačnú konvergenciu Čile a EÚ na základe medzinárodnej normalizácie sa zmluvné strany dohodli na uzavretom zozname medzinárodných normalizačných organizácií a zopakovali svoj záväzok zakladať svoje technické predpisy a postupy posudzovania zhody na príslušných medzinárodných normách vypracovaných týmito organizáciami. V dočasnej dohode o obchode sa zdôrazňuje význam posúdenia vplyvu pri príprave technických predpisov a posudzovaní zhody. Podporuje sa v nej prístup k posudzovaniu zhody založený na riziku vrátane zváženía vyhlásenia dodávateľa o zhode a využitia akreditácie na kvalifikáciu orgánov posudzovania zhody vrátane mechanizmov Medzinárodného združenia pre spoluprácu pri akreditácii laboratórií (ILAC) a Medzinárodného akreditačného fóra (IAF). Okrem všeobecných ustanovení o regulačnej spolupráci, ktoré Čile a EÚ umožnia spolupracovať na budúcich regulačných otázkach spoločného záujmu, sa v dočasnej dohode o obchode takisto zavádza osobitná spolupráca v oblasti dohľadu nad trhom a bezpečnosti výrobkov, v rámci ktorej sa stanovuje výmena informácií o nevyhovujúcich alebo nebezpečných výrobkoch na jednotlivých trhoch. Zmluvné strany sa takisto dohodli na prílohe o motorových vozidlách, ktorou sa uľahčí schvaľovanie nových motorových vozidiel a prijímanie osvedčení o typovom schválení.

Transparentnosť a osvedčené regulačné postupy

Dočasná dohoda o obchode zahŕňa kapitolu venovanú transparentnosti s ambicióznymi ustanoveniami o uverejňovaní, správe, preskúmaní všeobecne záväzných opatrení týkajúcich sa obchodných záležitostí a odvolávaní sa proti týmto opatreniam, ako aj kapitolu, v ktorej sa stanovujú osvedčené regulačné postupy, ktoré budú EÚ a Čile uplatňovať pri vypracúvaní predpisov.

Moderné postupy urovnávania sporov

Dočasná dohoda o obchode zahŕňa ustanovenia o urovnávaní sporov medzi štátmi, ktorými sa stanovujú účinné a transparentné moderné postupy založené na riadnom procese s cieľom predchádzať sporom medzi EÚ a Čile a riešiť ich.

Inštitucionálna štruktúra

Napokon inštitucionálnu štruktúru dočasnej dohody o obchode tvorí Rada pre obchod, Výbor pre obchod a viaceré podvýbory. Rada pre obchod sleduje plnenie cieľov dočasnej dohody o obchode a dohliada na jej vykonávanie. Pri plnení jej povinností jej pomáha Výbor pre obchod, ktorý zodpovedá za všeobecné vykonávanie dočasnej dohody o obchode vrátane vymedzenia odvetvových dialógov a dohľadu nad nimi.

Rada pre obchod a Výbor pre obchod môžu zriaďovať ďalšie podvýbory a iné orgány na pomoc pri výkone ich funkcií a na riešenie osobitných úloh alebo záležitostí.

Zmluvné strany podporujú účasť občianskej spoločnosti na vykonávaní dočasnej dohody o obchode, najmä prostredníctvom interakcie s fórom občianskej spoločnosti uvedeným v článku 33.7 a s príslušnou domácou poradnou skupinou uvedenou v článku 33.6.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY**o uzavretí Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou
v mene Európskej únie**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 ods. 1, článok 100 ods. 2 a článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 6 písm. a) bodom v) a článkom 218 ods. 7,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu⁶,

keďže:

- (1) Rada 13. novembra 2017 poverila Komisiu a vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku začať rokovania o modernizovanej dohode s Čile, ktorá by nahradila dohodu o pridružení.
- (2) Rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Čile boli 9. decembra 2022 úspešne ukončené.
- (3) V rámci modernizácie existujúcej dohody o pridružení medzi EÚ a Čile sa počíta s dvomi paralelnými právnymi nástrojmi:
 - Rozšírená rámcová dohoda medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Čilskou republikou na strane druhej, ktorá zahŕňa a) pilier o politike a spolupráci a b) pilier o obchode a investíciách (vrátane ustanovení o ochrane investícií),
 - a Dočasná dohoda o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou (ďalej len „dohoda“), ktorá sa vzťahuje na liberalizáciu obchodu a investícií a ktorá prestane platiť a bude nahradená rozšírenou rámcovou dohodou, keď rozšírená rámcová dohoda nadobudne platnosť.
- (4) K dohode je pripojené Spoločné vyhlásenie Európskej únie a Čilskej republiky o ustanoveniach o obchode a udržateľnom rozvoji uvedených v Dočasnej dohode o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou (ďalej len „spoločné vyhlásenie“).
- (5) V súlade s rozhodnutím Rady č. [XX]⁷ bola dohoda podpísaná [XX XXX 2023], s výhradou jej následného uzavretia. Európska únia a Čilská republika v ten istý deň schválili aj spoločné vyhlásenie.
- (6) Podľa článku 218 ods. 7 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je vhodné poveriť Komisiu, aby v mene Únie schválila pozíciu, ktorá sa má zaujať k určitým zmenám

⁶ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁷ [Reference to be inserted]

dohody, ktoré sa majú prijať zjednodušeným postupom podľa článkov 21.20 a 33.11 ods. 6 dohody a orgánom zriadeným dohodou podľa článku 25.34 a článku 33.1 ods. 6 písm. a) bodu x) dohody.

- (7) Dohoda a spoločné vyhlásenie pripojené k dohode by sa mali schváliť v mene Únie.
- (8) Dohodou sa v súlade s jej článkom 33.14 neudeľujú v rámci Únie osobám iné práva ani neukladajú iné povinnosti ako práva a povinnosti, ktoré medzi zmluvnými stranami vznikli podľa medzinárodného práva verejného,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Dohoda a spoločné vyhlásenie sa týmto schvaľujú v mene Únie. Texty dohody a spoločného vyhlásenia sú pripojené k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Na účely článku 21.20 dohody zmeny alebo opravy týkajúce sa prílohy 21-A k dohode schvaľuje v mene Únie Komisia.

Článok 3

Na účely článku 25.34 a článku 33.1 ods. 6 písm. a) bodu x) dohody zmeny prílohy 25-C k dohode schvaľuje v mene Únie Komisia.

Článok 4

Na účely článku 33.11 ods. 6 dohody zmeny dodatkov k Dohode o obchode s vínami v prílohe V k dohode o pridružení podpísanej Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Čilskou republikou na strane druhej 18. novembra 2002 (ďalej len „dohoda o pridružení“) v znení začlenenom do dohody schvaľuje v mene Únie Komisia.

Na účely článku 33.11 ods. 6 dohody zmeny dodatkov k Dohode o obchode s alkoholickými nápojmi a aromatizovanými nápojmi v prílohe VI k dohode o pridružení v znení začlenenom do dohody schvaľuje v mene Únie Komisia.

Článok 5

Týmto sa Komisia poveruje určiť osobu splnomocnenú uskutočniť oznámenie v mene Únie podľa článku 33.10 dohody s cieľom vyjadriť súhlas Únie s tým, že bude dohodou viazaná.

Článok 6

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia⁸.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

⁸ Dátum nadobudnutia platnosti dohody uverejní Generálny sekretariát Rady v Úradnom vestníku Európskej únie.